

UREDBE

UREDBA VIJEĆA (EU) br. 390/2014

od 14. travnja 2014.

o uspostavljanju programa „Europa za građane” za razdoblje 2014.–2020.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 352.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U skladu s člancima 10. i 11. Ugovora o Europskoj uniji, svaki građanin ima pravo sudjelovanja u demokratskom životu Unije, a institucije Unije bi građanima i predstavničkim udrugama trebale pružiti priliku da obznanе i javno razmijene svoja stajališta u svim područjima djelovanja Unije, kao i da održavaju otvoren, transparentan i redovan dijalog s predstavničkim udrugama i civilnim društvom.
- (2) Putem Komunikacije Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljene „Europa 2020 - Strategija za pametan, održiv i uključiv rast”, cilj Unije i država članica je ostvarivanje rasta, zapošljavanja, produktivnosti i socijalne kohezije u nadolazećem desetljeću.
- (3) Dok biti građanin Unije sa stečenim pravima ima određenu dodanu vrijednost, Unija ne ističe uvijek na učinkovit način vezu između rješenja širokog raspona gospodarskih i socijalnih problema te politika Unije. Stoga impresivna postignuća u smislu mira i stabilnosti u Europi, dugoročnog održivog rasta, stabilnih cijena, učinkovite zaštite potrošača i okoliša te promicanja temeljnih prava ne dovode uvijek do snažnog osjećaja kod građana o pripadanju Uniji.
- (4) Kako bi se Europa približila svojim građanima i kako bi im se omogućilo da u potpunosti sudjeluju u izgradnji sve uže povezane Europe, potreban je niz djelovanja i koordiniranih napora kroz aktivnosti na transnacionalnoj razini i na razini Unije. Europska građanska inicijativa pruža jedinstvenu priliku kojom se građanima omogućuje izravno sudjelovanje u oblikovanju razvoja zakonodavstva EU-a ⁽³⁾.
- (5) Odlukom br. 1904/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ uspostavljen je program djelovanja koji je potvrdio potrebu za promicanjem održivog dijaloga s organizacijama civilnog društva i općinama te za podrškom aktivne uključenosti građana.

⁽¹⁾ SL C 299, 4.10.2012., str. 122.

⁽²⁾ SL C 277, 13.9.2012., str. 43.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o građanskoj inicijativi (SL L 65, 11.3.2011., str. 1.).

⁽⁴⁾ Odluka br. 1904/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uspostavljanju programa Europa za građane za razdoblje 2007. do 2013. radi promicanja aktivnog europskoga građanstva (SL L 378, 27.12.2006., str. 32.).

- (6) Privremeno izvješće o procjeni programa Europa za građane (2007.-2013.), zajedno s javnim savjetovanjem putem interneta i dva uzastopna savjetodavna sastanka s dionicima, potvrdili su da i organizacije civilnog društva i uključeni pojedinci smatraju novi program „Europa za građane” relevantnim. Također je procijenjeno da bi ga trebalo uspostaviti kako bi imao učinak na organizacijskoj razini u smislu izgradnje kapaciteta, kao i na osobnoj razini u smislu pojačanog zanimanja za pitanja Unije. Ovom bi se Uredbom stoga trebao uspostaviti program „Europa za građane” za razdoblje od 2014. do 2020 (Program).
- (7) S obzirom na teme projekata, njihovu ugradnju u lokalni i regionalni kontekst te sastav dionika, trebale bi postojati važne sinergije s drugim programima Unije osobito u područjima obrazovanja, strukovnog osposobljavanja i mladeži, sporta, kulture i audiovizualnog sektora, temeljnih prava i sloboda, socijalne uključenosti, jednakosti među spolovima, suzbijanja diskriminacije, istraživanja i inovacija, informatičkog društva, proširenja i vanjskog djelovanja Unije.
- (8) Program bi trebao obuhvatiti široki spektar različitih djelovanja, uključujući sastanke građana, kontakte i rasprave o pitanjima građanstva, događanja na razini Unije, inicijative za podizanje svijesti i promicanje razmišljanja o ključnim trenucima u europskoj povijesti, inicijative za osvješćivanje građana Europe, posebno mladih, u pogledu povijesti Unije i funkcioniranja institucija Unije te rasprave o pitanjima europske politike s ciljem oživljavanja svih aspekata javnog života.
- (9) Rezolucija Europskog parlamenta od 2. travnja 2009. o europskoj savjesti i totalitarizmu i Zaključci Vijeća od 9. – 10. lipnja 2011. o sjećanju na zločine totalitarnih režima u Europi ističu važnost očuvanja sjećanja na prošlost kao načina prevladavanja prošlosti i izgradnje budućnosti te ističu vrijednost uloge Unije u olakšavanju, dijeljenju i poticanju kolektivnog sjećanja na te zločine. Stoga bi se trebala uzeti u obzir i važnost povijesnih, kulturalnih i međukulturalnih aspekata kao i postojeće veze između sjećanja i europskog identiteta.
- (10) Horizontalna dimenzija Programa trebala bi osigurati vrednovanje i prenosivost rezultata za poboljšani učinak i dugoročnu održivost. U tu svrhu, pokrenute aktivnosti trebale bi biti povezane s političkim planom Unije i trebale bi se na odgovarajući način priopćavati.
- (11) Trebalo bi obratiti posebnu pozornost na uravnoteženu integraciju i sudjelovanje građana i organizacija civilnog društva iz svih država članica u transnacionalnim projektima i aktivnostima, uzimajući u obzir višejezičnu narav Unije i potrebu za uključenjem podzastupljenih skupina.
- (12) Države pristupnice, države kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje koje koriste pretpristupnu strategiju s jedne strane i države EFTA-e koje su potpisnice Sporazuma o EGP-u s druge strane, priznate su kao potencijalni sudionici u programima Unije, u skladu sa sporazumima sklopljenim s tim državama. Nadalje, u skladu s Odlukom Vijeća 2001/822/EZ ⁽¹⁾, prekomorske zemlje i područja imaju pravo sudjelovati u Programu.
- (13) Uspostavljanje snažne i održive demokracije i razvoj uspješnog civilnog društva trebali bi biti zajednički ciljevi Programa i Uredbe (EU) br. 232/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Unija nudi povlašteni odnos, oslanjajući se na uzajamnu posvećenost zajedničkim vrijednostima i načelima, zemljama koje su obuhvaćene Europskim instrumentom za susjedstvo.
- (14) Sredstva odobrena za komunikacijske aktivnosti iz ove Uredbe trebala bi također doprinijeti institucionalnoj komunikaciji o političkim prioritetima Unije ako su oni povezani s općim ciljevima ove Uredbe.
- (15) Program bi trebalo redovito pratiti i neovisno ocjenjivati u suradnji s Komisijom i državama članicama kako bi se omogućile prilagodbe koje su potrebne za pravilnu provedbu mjera.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2001/822/EZ od 27. studenoga 2001. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj zajednici („Odluka o prekomorskom pridruživanju”) (SL L 314, 30.11.2001., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 232/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo (SL L 77, 15.3.2014., str. 27.).

- (16) Financijski interesi Unije tijekom cijelog ciklusa rashoda trebali bi se štititi proporcionalnim mjerama, uključujući sprečavanje, otkrivanje i ispitivanje nepravilnosti, povrat izgubljenih, krivo isplaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, po potrebi, administrativne i novčane kazne u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ (dalje u tekstu „Financijska uredba“) i Delegiranom Uredbom Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. ⁽²⁾.
- (17) Prednost bi trebalo dati bespovratnim sredstvima za projekte bez obzira na veličinu, ali sa snažnim učinkom, posebice onima koji su izravno povezani s politikama Unije s ciljem sudjelovanja u oblikovanju političkog plana Unije. Nadalje, slijedeći načelo dobrog financijskog upravljanja, provedba Programa trebala bi se dodatno pojednostavniti korištenjem paušalnih iznosa, paušalnim financiranjem i primjenom financiranja po troškovima jedinice.
- (18) Kako bi se osigurao kontinuitet financijskih potpora obuhvaćenih Programom, ova Uredba trebala bi se primjenjivati od 1. siječnja 2014. Zbog hitnosti ova bi Uredba trebala stupiti na snagu odmah nakon objave.
- (19) Kako ciljeve ove Uredbe, to jest doprinos razumijevanju Unije od strane građana, njezine povijesti i raznolikosti te poticanje europskog građanstva i poboljšanje uvjeta za građansko i demokratsko sudjelovanje, države članice ne mogu dostatno ostvariti, te se oni, zbog transnacionalne i multilateralne naravi Programa, mogu bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti određenom u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti određenom u tome članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (20) Financijski referentni iznos za Program, u smislu točke 18. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u proračunskim stvarima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽³⁾ sadržan je u ovoj Uredbi za čitavo trajanje Programa, a da se time ne utječe na proračunske ovlasti Europskog parlamenta i Vijeća, kako su određene u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije.
- (21) Ovom bi se Uredbom trebalo predvidjeti prijelazne mjere za praćenje djelovanja koja su započela prije 31. prosinca 2013. temeljem Odluke br. 1904/2006.
- (22) Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji u okviru područja primjene i ciljeva Programa. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom uspostavlja program „Europa za građane“ za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. (dalje u tekstu „Program“).
2. U skladu sa sveukupnim ciljem približavanja Unije građanima, opći ciljevi programa su sljedeći:
 - (a) doprinos građanskom razumijevanju Unije, njezine povijesti i raznolikosti;
 - (b) poticanje europskog građanstva i poboljšanje uvjeta za građansko i demokratsko sudjelovanje na razini Unije.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 362, 31.12.2012., str. 1.).

⁽³⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Članak 2.

Posebni ciljevi Programa

Program ima sljedeće posebne ciljeve koji se provode kroz djelovanja na transnacionalnoj razini ili s europskom dimenzijom:

- (a) osvješćivanje u pogledu sjećanja, zajedničke povijesti i vrijednosti Unije i cilja Unije, to jest promicanje mira, vrijednosti Unije i dobrobiti njezinih naroda, poticanjem rasprava, promišljanja i razvoja mreža;
- (b) poticanje demokratskog i građanskog sudjelovanja na razini Unije, razvojem građanskog razumijevanja procesa donošenja politika u Uniji i promicanje prilika za društveni i međukulturalni angažman i volontiranje na razini Unije.

Članak 3.

Struktura Programa i podržana djelovanja

1. Program je, uz istodobno poticanje europskog građanstva u skladu s općim ciljevima navedenima u članku 1. stavku 2., podijeljen u sljedeća dva potprograma:

- (a) „Europsko sjećanje”
- (b) „Demokratski angažman i građansko sudjelovanje”.

Dva potprograma nadopunjena su horizontalnim djelovanjima za analizu, širenje i korištenje rezultata projekta (djelovanja „Vrednovanja”).

2. Kako bi ostvario svoje ciljeve, Program, *inter alia*, financira sljedeće vrste djelovanja koja se provode na transnacionalnoj razini ili s europskom dimenzijom:

- (a) Aktivnosti uzajamnog učenja i suradnje kao što su:
 - sastanci građana, bratimljenja gradova, mreže pobratimljenih gradova;
 - projekti koji se provode putem transnacionalnih partnerstava uključujući različite vrste dionika navedenih u članku 6.;
 - projekti sjećanja s europskom dimenzijom;
 - razmjene na temelju, *inter alia*, korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) i/ili društvenih medija;
 - (b) Strukturalna potpora za organizacije kao što su:
 - tijela koja za svoj cilj imaju opći interes Unije kako je definirano u članku 177. Uredbe (EU) br. 1268/2012;
 - kontaktne točke programa Europa za građane;
 - (c) Analitičke aktivnosti na razini Unije kao što su:
 - studije usredotočene na pitanja povezana s ciljevima Programa;
 - (d) Aktivnosti podizanja i širenja svijesti čija je namjena korištenje i dodatno vrednovanje rezultata podržanih inicijativa te isticanje dobrih praksi, kao što su:
 - događanja na razini Unije poput konferencija, komemoracija i svečanosti dodjela nagrada;
 - stručne revizije, stručni sastanci i seminari.
3. Inicijative povezane s djelovanjima navedenima u stavku 2. opisane su u Prilogu ovoj Uredbi.

*Članak 4.***Mjere Unije**

1. Mjere Unije mogu biti u obliku bespovratnih sredstava ili ugovora o javnoj nabavi:
2. Bespovratna sredstva Unije mogu se pružiti putem bespovratnih sredstava za poslovanje ili bespovratnih sredstava za djelovanje.
3. Ugovori o javnoj nabavi pokrivaju troškove usluga, kao što su organiziranje događanja, studije i istraživanja, alati informiranja i širenja informacija, praćenje i evaluacija.

*Članak 5.***Sudjelovanje u Programu**

Program je otvoren za sudjelovanje sljedećim zemljama:

- (a) državama članicama;
- (b) državama pristupnicama, državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama za pristup u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja navedenih država u programima Unije uspostavljenima u okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o pridruživanju ili sličnim sporazumima;
- (c) državama EFTA-e koje su stranke Sporazuma o EGP-u u skladu s tim Sporazumom.

*Članak 6.***Pristup Programu**

Program je otvoren svim dionicima koji promiču europsko građanstvo i integraciju, a posebno lokalnim i regionalnim vlastima i organizacijama, odborima za bratimljenje, organizacijama za istraživanje europskih javnih politika (think-tanks), organizacijama civilnog društva (uključujući udruge žrtava) te kulturalnim organizacijama, organizacijama mladeži, obrazovnim i istraživačkim organizacijama.

*Članak 7.***Suradnja s međunarodnim organizacijama**

Program može podupirati zajedničke aktivnosti u području koje pokriva s relevantnim međunarodnim organizacijama kao što su Vijeće Europe i Unesco, na temelju zajedničkih doprinosa i u skladu s Financijskom uredbom.

*Članak 8.***Provedba Programa**

1. Komisija provodi Program u skladu s Financijskom uredbom.
2. Kako bi se proveo Program, Komisija provedbenim aktima donosi godišnje programe rada u skladu s postupkom savjetovanja iz članka 9. stavka 2. Godišnjim se programima rada utvrđuju postavljeni ciljevi, očekivani rezultati, metoda provedbe i ukupan iznos plana financiranja. Oni također sadrže opis mjera koje treba financirati, naznaku iznosa koji se dodjeljuje za svako djelovanje i okvirni raspored provedbe. U vezi s bespovratnim sredstvima, godišnji programi rada uključuju prioritete, temeljne kriterije vrednovanja i maksimalnu stopu sufinanciranja.

*Članak 9.***Odbor**

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

*Članak 10.***Savjetovanje s dionicima**

Komisija redovno održava dijalog s korisnicima Programa te relevantnim partnerima i stručnjacima.

*Članak 11.***Usklađenost s drugim instrumentima Unije**

Komisija osigurava dosljednost i komplementarnost između Programa i instrumenata u drugim područjima djelovanja Unije, posebno u područjima obrazovanja, strukovnog osposobljavanja i mladeži, sporta, kulture i audiovizualnog sektora, temeljnih prava i sloboda, socijalne uključenosti, jednakosti među spolovima, suzbijanja diskriminacije, istraživanja i inovacija, informatičkog društva, proširenja i vanjskog djelovanja Unije.

*Članak 12.***Proračun**

1. Financijski referentni iznos za provedbu Programa za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. iznosi 186 468 000 EUR.
2. Godišnja odobrena sredstva odobravaju Europski parlament i Vijeće unutar granica višegodišnjeg financijskog okvira.
3. Sredstva odobrena za komunikacijska djelovanja iz ove Uredbe mogu se i proporcionalno koristiti za institucionalnu komunikaciju o političkim prioritetima Unije ako su oni povezani s općim ciljevima ove Uredbe.

*Članak 13.***Zaštita financijskih interesa Unije**

1. Komisija osigurava da su, kada se provode djelovanja koja se financiraju temeljem ove Uredbe, financijski interesi Unije zaštićeni uz primjenu preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i bilo koje druge protuzakonite radnje, učinkovitim provjerama i, ako se uoče nepravilnosti, povratom nepravilno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim administrativnim i financijskim kaznama.
2. Komisija ili njezini predstavnici te Revizorski sud ovlaštteni su za provedbu revizije, na temelju dokumenata i provjera na licu mjesta, svih korisnika bespovratnih sredstava, ugovaratelja i podugovaratelja koji su primili sredstva Unije u okviru Programa.

3. Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere na terenu i inspekcije gospodarskih sudionika na koje se ovakvo financiranje izravno ili neizravno odnosi, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 ⁽²⁾ kako bi se utvrdilo je li došlo do prijave, korupcije ili bilo kojeg drugog nezakonitog djelovanja koje utječe na financijske interese Unije u vezi sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava ili odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom koji se financira u okviru Programa.

4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., sporazumi o suradnji s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, ugovori, sporazumi o bespovratnim sredstvima i odluke o dodjeli bespovratnih sredstava koji su posljedica provedbe ove Uredbe sadrže odredbe kojima se Komisiji, Revizorskom sudu i OLAF-u daje izričita ovlast za provođenje takvih revizija i istraga u skladu s njihovim nadležnostima.

Članak 14.

Komunikacija

Komisija državama članicama pruža informacije o projektima koji su dobili financijsku potporu Unije tako što šalje odluke o odabiru u roku od dva tjedna od njihovog donošenja.

Članak 15.

Praćenje i procjena

1. Komisija osigurava da se ciljevi Programa redovito prate pomoću pokazatelja povezanih s uspješnošću. Rezultati procesa praćenja i procjene koriste se u provedbi Programa. Praćenje osobito uključuje izradu izvješća koja su navedena u stavku 4. točkama (a) i (c).

Ako je potrebno, pokazatelji se raščlanjuju prema spolu i dobi.

2. U pogledu posebnih ciljeva navedenih u članku 2., napredak se vrednuje putem pokazatelja utvrđenih u Prilogu ovoj Uredbi.

3. Komisija osigurava redovnu, vanjsku i neovisnu procjenu Programa i redovno izvješćuje Europski parlament.

4. Komisija Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija podnosi sljedeće:

- (a) do 31. prosinca 2017., privremeno izvješće o procjeni dobivenih rezultata i kvalitativnih i kvantitativnih aspekata provedbe Programa;
- (b) do 31. prosinca 2018., komunikaciju o nastavku Programa;
- (c) do 1. srpnja 2023., izvješće o naknadnoj procjeni.

Članak 16.

Prijelazne odredbe

Odluka br. 1904/2006/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2014.

Djelovanja započeta prije 31. prosinca 2013. na temelju Odluke 2006/1904/EZ i dalje uređuje ta odluka, do njihova dovršetka.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijave (OLAF) (SL L 136, 31.5.1999., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijave i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

Kako je predviđeno u članku 21. Financijske uredbe, Programu se mogu odobriti sredstva koja odgovaraju namjenskim prihodima koji proizlaze iz vraćanja nepropisno plaćenih iznosa na temelju Odluke br. 1904/2006/EZ.

Članak 17.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg 14. travnja 2014.

Za Vijeće
Predsjednik
A. TSAFTARIS

PRILOG

I. OPIS INICIJATIVA

Dodatne informacije o pristupu Programu

POTPROGRAM 1: Europsko sjećanje

Ovaj će potprogram podupirati aktivnosti koje potiču na razmišljanje o europskoj kulturalnoj raznolikosti i o zajedničkim vrijednostima u najširem smislu, uzimajući u obzir jednakost među spolovima. Sredstva se mogu biti staviti na raspolaganje za inicijative koje su usredotočene na razmišljanje o uzrocima totalitarnih režima u modernoj povijesti Europe (posebno, ali ne isključivo, na nacizam koji je doveo do holokausta, fašizam, staljinizam i totalitarne komunističke režime) i u spomen na žrtve njihovih zločina. Ovaj potprogram će također obuhvatiti i aktivnosti u vezi s ostalim ključnim trenucima i referentnim točkama u novijoj europskoj povijesti. Posebice će dati prednost djelovanjima koja potiču toleranciju, uzajamno razumijevanje, međukulturalni dijalog i pomirenje kao način prevladavanja prošlosti i izgradnje budućnosti, s posebnim ciljem obraćanja mlađem naraštaju.

Okvirno će ovom potprogramu biti namijenjeno oko 20 % ukupnog proračuna dodijeljenog Programu.

POTPROGRAM 2: Demokratski angažman i građansko sudjelovanje

Ovaj će potprogram uključiti aktivnosti koje pokrivaju građansko sudjelovanje u najširem smislu i s posebnim fokusom na metode strukturiranja kako bi se osiguralo da financirane aktivnosti imaju trajan učinak.

Dat će prednost inicijativama i projektima koji su povezani s političkim planom Unije.

Potprogram također može obuhvaćati projekte i inicijative koje razvijaju prilike za uzajamno razumijevanje, međukulturalni dijalog, solidarnost, društveni angažman i volontiranje na razini Unije.

Mnogo je toga potrebno učiniti kako bi se povećalo demokratsko sudjelovanje mladih ljudi i sudjelovanje žena u političkom i gospodarskom odlučivanju. Njihove glasove trebali bi bolje čuti i po njima postupiti odgovorni za donošenje političkih odluka koje imaju utjecaj na živote ljudi.

Okvirno će ovom potprogramu biti namijenjeno oko 60 % ukupnog proračuna dodijeljenog Programu.

HORIZONTALNO DJELOVANJE: Vrednovanje

Ovo će djelovanje biti definirano za sveukupni Program i primjenjivati će se na potprogram 1 i 2.

Podržavat će inicijative koje potiču prenosivost rezultata, omogućuju bolji povrat ulaganja i poboljšavaju učenje na temelju iskustva. Svrha ovog djelovanja je daljnje „vrednovanje” i korištenje rezultata inicijativa pokrenutih kako bi se osigurao njihov trajni učinak.

Uključit će „izgradnju kapaciteta” - razvoj mjera potpore radi razmjene najboljih praksi, udruživanja interesa između dionika na lokalnim i regionalnim razinama, uključujući javna tijela, te razvoj novih vještina, na primjer kroz osposobljavanje. Potonje bi moglo uključiti međusobnu razmjenu, osposobljavanje instruktora, kao i, na primjer, razvoj alata IKT-a koji pružaju informacije o organizacijama ili projektima koji primaju financijsku potporu u okviru Programa.

Okvirno će ovom djelovanju biti namijenjeno oko 10 % ukupnog proračuna Programa.

II. UPRAVLJANJE PROGRAMOM

Program će razviti načelo višegodišnjeg partnerstva na temelju dogovorenih ciljeva, oslanjajući se na analizu postignutih rezultata kako bi se osigurale uzajamne koristi kako za civilno društvo, tako i za Uniju.

Općenito, prednost će se dati bespovratnim sredstvima za projekte bez obzira na veličinu, ali sa snažnim učinkom, posebice onima koji su izravno povezani s politikama Unije s ciljem poticanja sudjelovanja u oblikovanju političkog plana Unije. Zemljopisna uravnoteženost uzet će se što je više moguće u obzir.

Izvršna agencija može centralizirano upravljati Programom i većinom djelovanja.

Sva će se djelovanja provoditi na transnacionalnoj osnovi ili bi trebala imati europsku dimenziju. Djelovanja će poticati mobilnost građana i razmjenu ideja u okviru Unije.

Elementi umrežavanja i usmjeravanja na multiplikacijske učinke, uključujući uporabu suvremenog IKT-a i društvenih medija, posebno s ciljem dopiranja do mlađeg naraštaja, bit će važni i odražavat će se u vrstama aktivnosti i rasponu uključenih organizacija. Snažno će se poticati interakcija i sinergija između različitih vrsta dionika uključenih u Program.

Proračun Programa također može pokrivati izdatke za pripremu, nastavno postupanje, praćenje, reviziju i evaluaciju aktivnosti koje su izravno potrebne za upravljanje Programom i ostvarivanje njegovih ciljeva, posebno za studije, sastanke, aktivnosti informiranja i izdavanja, izdatke povezane s IT mrežama za razmjenu informacija i sve druge izdatke za administrativnu ili tehničku potporu o kojima Komisija može odlučiti u pogledu upravljanja Programom.

Ukupni administrativni izdaci Programa trebali bit će razmjerni zadacima predviđenima Programom.

Komisija može prema potrebi poduzeti aktivnosti informiranja, izdavanja i širenja, na taj način osiguravajući široko poznavanje i velik utjecaj aktivnosti koje program podupire.

Dodijeljeni proračun također može obuhvatiti institucionalnu komunikaciju o političkim prioritetima Unije.

Otpribliže 10 % ukupnog proračuna Programa bit će određeno za upravljanje Programom.

III. PRAĆENJE

Posebni ciljevi iz članka 2. opisuju rezultate koje Program nastoji postići. Napredak će se mjeriti korištenjem pokazatelja povezanih s uspješnošću, kao što su sljedeći:

Posebni cilj 1: osvješćivanje u pogledu sjećanja, zajedničke povijesti i vrijednosti Unije te cilja Unije, to jest promicanje mira, vrijednosti Unije i dobrobiti njezinih naroda, poticanjem rasprava, promišljanja i razvoja mreža.

Pokazatelji povezani s uspješnošću:

- broj sudionika koji su izravno uključeni;
- broj osoba koje su neizravno obuhvaćene Programom;
- broj projekata;
- kvaliteta prijava za projekte i stupanj u kojem se rezultati odabranih projekata mogu dodatno koristiti/prenijeti;
- postotak onih koji se prijavljuju prvi put.

Posebni cilj 2: poticanje demokratskog i građanskog sudjelovanja na razini Unije, razvojem građanskog razumijevanja procesa donošenja politika u Uniji i promicanje prilika za društveni i međukulturalni angažman i volontiranje na razini Unije.

Pokazatelji povezani s uspješnošću:

- broj sudionika koji su izravno uključeni;
- broj osoba koje su neizravno obuhvaćene Programom;
- broj organizacija sudionica;
- poimanje Unije i njezinih institucija od strane korisnika;
- kvaliteta prijava za projekte;
- postotak onih koji se prijavljuju prvi put;
- broj transnacionalnih partnerstava uključujući različite vrste dionika;
- broj mreža pobratimljenih gradova;
- broj i kvaliteta inicijativa za politike na temelju aktivnosti koje su podržane Programom na lokalnoj ili europskoj razini;
- geografska pokrivenost aktivnosti:
 - i. usporedba postotka projekata koje je podnijela određena država članica kao glavni partner i postotka njenog stanovništva u ukupnom stanovništvu EU-a;
 - ii. usporedba postotka projekata odabranih po državi članici kao glavnom partneru i postotka njenog stanovništva u ukupnom stanovništvu EU-a;
 - iii. usporedba postotka projekata koje je podnijela određena država članica kao glavni partner ili jedan od partnera i postotka njenog stanovništva u ukupnom stanovništvu EU-a;
 - iv. usporedba postotka projekata odabranih po državi članici kao glavnom partneru ili jednom od partnera i postotka njenog stanovništva u ukupnom stanovništvu Unije.

IV. KONTROLE I REVIZIJE

Za projekte odabrane u skladu s ovom Uredbom uspostaviti će se sustav revizije uzorkovanjem.

Korisnik bespovratnih sredstava Komisiji stavlja na raspolaganje sve popratne dokumente koji se odnose na izdatke u razdoblju od pet godina od dana završne isplate bespovratnih sredstava. Korisnik bespovratnih sredstava osigurava da se, prema potrebi, Komisiji stave na raspolaganje popratni dokumenti u posjedu partnera ili članova.